

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-862

25.9.2024

Fremtind Forsikring AS

Retts hjelp

Twist med megler – rimelige og nødvendige utgifter til advokat – økonomisk interesse?

Sikrede mottok et krav fra en megler på kr 36 139, men hevdet det var inngått en muntlig avtale om en makspris på kr 6 000 i det tilfellet boligen hennes ikke ble solgt. Sikrede bestred meglerens krav den 14.11.23 og sendte en søknad om retts hjelpsdekning til foretaket samme dag. Twisten ble løst ved utenrettslig forlik mellom sikrede og megleren i desember 2023. Advokaten sendte et salærkrav på kr 27 050 til foretaket den 14.12.23. Foretaket anførte at sikrede ikke hadde dokumentert en økonomisk interesse i saken som oversteg kr 6 139 og viste bl.a. til advokatens korte tidsbruk, samt at saken ble løst ved dialog mellom partene og uten at det ble benyttet noen form for tvisteløsningsorgan. Sikrede anførte at erstatningen måtte økes til tvistesummen på kr 36 139 og viste til forsikringsvilkårene som sa at utgiftene skulle erstattes inntil den økonomiske interessen i saken. Nemnda kom til at sikredes økonomiske interesse i saken var differansen mellom meglerens krav og det sikrede mente var forhåndsavtalt. Nemndas flertall kom videre til at salærkravet fremsto som uforholdsmessig høyt, men fant ikke grunnlag for å ta konkret stilling til hvilket beløp som var rimelig og nødvendig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 36 139

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til retts hjelp.

Sikrede har tegnet en retts hjelpsdekning med bl.a. følgende vilkår:

8.2 Retts hjelp

Omfattes

8.2 Retts hjelp

Omfattes

- Rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retts hjelpere jf. domstoloven § 218, rettsgebyr, sakkyndige og vitner når sikrede er part i twist.

8.3 Retts hjelp

Dekkes

Rimelige og nødvendige utgifter til twist som hører inn under de alminnelige domstoler, jf. domstoloven § 1, eller jordskifteretten.

Med twist menes at et krav er framsatt og helt eller delvis bestridt avvist.

(...)

8.4.1 Erstatningsberegning

Samlet erstatning ved hver twist er begrenset til sikredes økonomiske interesse eller 100 000 kroner, selv om det er flere parter på sikredes side.

Sikrede mottok kostnadsoppstilling fra sin eiendomsmegler på kr 36 139. Sikrede mente det var inngått en muntlig avtale om en makspris på kr 6 000 i det tilfellet boligen hennes ikke ble solgt og bestred 14.11.23 meglers krav. Hun søkte samme dag om rettshjelpsdekning i foretaket:

Twisten oppstod i dag, 14.11.2023, da megler utsendte en løpt kostnad som overstiger det avtalte summen med 30 000 kr.

Foretaket bekreftet 30.11.23 rettshjelpsdekning.

Det ble inngått utenrettslig forlik mellom sikrede og megleren etter dialog/forhandlinger mellom partene i desember samme året. Advokaten sendte 14.12.23 et salærkrav på kr 27 050 til foretaket. Foretaket sendte imidlertid en tilbakemelding til advokaten om at tvistesummen var anslått å være kr 6 139.

Sikredes advokat forklarte at dette var en misforståelse, siden den økonomiske interessen i saken gjaldt hele kravet fra megleren på kr 36 139.

Foretaket avslo å dekke sikredes krav utover kr 6 139 og svarte bl.a. at sikrede selv pliktet å begrense utgiftene til rettshjelp, og at sakskostnader forårsaket uten rimelig grunn måtte sikrede betale selv.

Saken ble klaget inn for Finanslagenemnda den 26.3.24.

Sikrede anfører at erstatningen må økes til tvistesummen på kr 36 139. Subsidiært må erstatningen økes til kr 30 139. Iht. forsikringsvilkårene skal utgifter erstattes inntil den økonomiske interessen. Foretaket har redusert den økonomiske interessen på feilaktig grunnlag. Sikrede har dokumentert at uenigheten mellom megleren og sikrede består i en sum på minst kr 30 000.

Forsikringsforetaket anfører at sikrede ikke har dokumentert en økonomisk interesse i saken som overstiger erstatningen som allerede er utbetalt. Uansett kan advokatutgifter over kr 6 139 ikke regnes som "rimelig og nødvendig" hensett til tidsrommet og resultatet. Sikrede engasjerte advokat og meldte saken til foretaket bare noen få timer etter at hun sendte e-posten til megleren hvor hun uttrykte uenighet rundt kostnadsoppstillingen. Det er ikke dokumentert at det ble gjort forsøk på å komme til enighet med meglerfirmaet uten bistand av advokat. Ut ifra timelisten er det sendt et par e-poster mellom partene i desember 2023. Så ble saken løst ved dialog mellom partene, uten at det er benyttet noen form for tvisteløsningsorgan.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere dekning av advokatutgifter.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener salærkravet må settes ned uten at det tas stilling til beløp:

Sikredes rettshjelpsforsikring omfatter "rimelige og nødvendige" utgifter til advokat, likevel begrenset til sikredes økonomiske interesse i saken. Den økonomiske interessen i denne saken er differansen mellom meglers krav og det sikrede mener var forhåndsavtalt, som utgjør ca. kr 30 000. Spørsmålet er derfor hva som er rimelige og nødvendige utgifter for å bestride dette kravet.

Spørsmålet om hva som er "rimelig og nødvendig" avhenger av en konkret skjønnsmessig vurdering under hensyn til hva tvisten gjelder, sikredes økonomiske interesse i saken, hvor lang tid tvisten har pågått og eventuelt hvilket resultat man har oppnådd, jf. FinKN 2018-230 og 2022-497. Nemnda tar imidlertid normalt ikke stilling til dette spørsmålet med mindre det er vurdert i en domstol, jf. FinKN 2018-230 og 2020-747, og spørsmålet ble avvist fra nemndsbehandling i

FinKN 2021-969 pga. ressurs hensyn. Nemnda viser også til FinKN 2019-785 og 2019-790 hvor utmåling av sakskostnader avvises.

I foreliggende sak sendte sikrede advokat en e-post til foretaket den 14.11.23, og opplyste om tvist oppstått samme dag. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på at sikrede gjorde forsøk på å komme til enighet med meglerfirmaet uten bistand av advokat, jf. fal. § 4-10 om sikredes tapsbegrensningsplikt. Videre forstår flertallet det slik at saken ble løst gjennom dialog mellom partene, uten at det er benyttet noen form for tvisteløsningsorgan. Dette tilsier at salærkravet fremstår som uforholdsmessig høyt, men flertallet har ikke grunnlag for å angi et konkret beløp.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er av en annen oppfatning enn flertallet, og mener sikrede må gis medhold.

Sikrede mottok den 9.11.23 en oppstilling av påløpte kostnader ved megleroppdraget på kr 36 139 fra P. Eiendomsmegling.

Beløpet ble avvist av sikrede, og hun søkte deretter bistand fra advokat.

Virksomheten opprettholdt anførselen om at sikrede ikke har en økonomisk interesse i saken utover kr 6 123 og ville dermed ikke dekke kostnader til rettshjelp utover dette.

Mindretallet mener, i likhet med flertallet, at virksomheten ikke kan høres med dette, og at den økonomiske interessen i saken er kr 30 000, som er differansen mellom hva klager mente var avtalt at hun skulle betale og det krav megler kom med.

Spørsmålet videre i denne saken er hva som er rimelige og nødvendige utgifter til advokat for å bestride kravet.

Fal. § 4-10 angir sikredes tapsbegrensningsplikt, og flertallet har vektlagt at sikrede angivelig ikke har gjort forsøk på å komme til enighet med meglerfirmaet uten bistand av advokat.

Mindretallet er uenig i dette. Sikrede sendte den 14.11.23 e-post til P. Eiendomsmegling og beskrev at hun var uenig i kravet slik det ble fremlagt. Hun mente det var inngått avtale om en kostnad på kr 6 000 der salg ikke ble gjennomført.

Mindretallet mener det ikke kan stilles ytterligere krav til tapsbegrensningsplikten her enn hva sikrede har vist ved å avvise kravet. Det kan etter mindretallets syn for eksempel ikke kreves at sikrede selv skal gå i drøftelser eller forliksforhandlinger med megler før hun tar kontakt med advokat. Dette måtte i så fall tydelig gått frem av vilkårene.

Sikrede tok kontakt med advokat under sin rettshjelpdekning, noe som førte til at kravet ble redusert med kr 11 000, samt en mulighet for klager til forlengelse av salgsoppdraget med megler etter forhandlinger mellom partene. Behovet for juridisk bistand fremstår etter mindretallets syn således nødvendig.

Spørsmålet om hva som konkret er en rimelig og nødvendig utgift til sikredes advokat er derimot en skjønnsmessig vurdering som nemnda normalt ikke tar direkte stilling til. Mindretallet finner ikke grunnlag for å gjøre det i denne saken heller.

Etter en samlet vurdering er mindretallets syn altså at sikrede må gis medhold i sitt krav om ytterligere dekning på rettshjelp.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).